

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

6. De dispensatione quoad tempus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

supra lib. 1. cap. 6. §. 1. num. 1. Respondetque non obligari, imò nec teneri deinde in alia hebdomada supplere, quia scilicet potest se conformare Ecclesiæ, eo die cessanti à Sacrificiis privatis, nec præsumendum est Fundatorem contrarium voluisse, addit nihilominus posse quidem celebrare, sed debere applicari, iuxta intentionem Fundatoris, atque adeo nec sibi, nec aliis posse eas Missas quamvis voluntariè dictas applicare. Hæc Delugo, qui huius ultimi dicti rationem non tradit, verum illa est quam nos num. præcedente ex paritate Domini fundi breviter deduximus.

4. Pro illis sex Missis in anno quas Capellano concessimus §. præcedente n. 8. potestne, quando pro aliis applicat, sumere stipendium? Respondeo, mihi videri non posse, quia contra hæc Decreta Sacra Congregationis sumeret pro eadem Missa duo stipendia, & hæc valere rationem Bonacin. n. 2. allatam fateor.

§. III. An celebrans aliis, quam designatis diebus, satisfaciatur.

1. SI quis obligetur celebrare v. g. feria quarta, sexta & Sabbatho totius anni, ipse celebrat feria secunda, tertia, & quinta? satisfactio obligationi?

Dico, si à Fundatore additi tales dies sunt, v. l. propter cultum, seu devotionem ut Sabbatho propter Beatiſſ. Virginem, Feria sexta propter Domini Passionem, &c. nequaquam satisfaciatur: satisfaciatur si propter fructum Missæ. Ita Delugo de Euch. disp. 21. sec. 2. num. 43. Ratio est quia ibi, non servatur Fundatoris mens: hic quoad principale, servatur, & parva illa variatio temporis, cum non sit in aliquo præiudicium; ad summum erit veniale, imò ex rationabili causa, nullum.

2. Non inficior etiam in prioribus casibus vix illam variatatem posse accedere ad mortale cum pariter videatur modici præiudicii. Excipe in casu, quo forte, sine causa, quæ Sacerdotem excusaret, alij, die festo, Missæ non interessent.

3. Idem cum eadem exceptione dicendum de eo, qui obligatus nunc, celebrat in alia hora, modo præſens forte necessitas alia hora non defuerit, ut supra cap. 1. §. 9. n. 9. dictum est in simili.

4. Atque ex his colligitur. An Capellanus obligatus quater v. g. in hebdomada facere Sacrum in tali Ecclesia, satisfaciatur, si Sacrum ibi semper faciat in diebus feriatis. Nam si ex circumstantiis verbisque fundatoris apparet, finem Testatoris fuisse, ut ibi adesset Missa ob commoditatem vicinorum, vel simile, non satisfaciatur: si ob solum fructum, utique satisfaciatur. Sic Bonac. de Sac. disp. 4. q. ult. p. 7. §. 5. n. 5. Id autem quomodo apparere in dubio possit, ex supradicta c. 1. §. 3. à n. 13. quibus colligere facile poterit.

5. Quid si quis obligetur in mense v. g. alternis diebus facere Sacrum, ipse vero quotidie celebrans absolvat obligationem in primis quindecim diebus, & quid si postponat, absolvatque in diebus quindecim posterioribus?

6. Dico cum Delugo de Euch. disp. 21. sect. 2. n. 43. utramque excusari posse, quia cum mutatio sit modici temporis, parva reparatur multo magis eo qui anticipat ob diligentiam. Semper autem habenda sunt præ oculis illa duo: Ne scilicet electus sit talis dies ob causam peculiarem, ut dictum est n. 1. & ne fiat in præiudicium aliquorum, prout dictum est lib. 2. c. 2. §. 3. n. 4. in n. 9.

7. Denique si Missæ quotidianæ propter diminutionem redditus à legitimo Superiore reducerentur ad sexaginta v. g. Missas annuas, poterit Capellanus eas adimplere in duobus mensibus ultimis anni, nec obligatur in anni initio. Quamvis enim ratio legati perit solvi initio anni l. Si ita fuerit lib. 2. c. 1. ff. de manum. Test. lege Dian. p. 3. tract. 6. ref. 29. idemque exposcat necessitas animarum Purgatorij, pro quibus illæ Missæ sunt fortè celebrandæ: tamen nisi aliud perat expressa conventio, v. l. voluntas Testatoris, vltus est in contrarium, & Testatoris mens satis ostendit

huic moræ se consensisse, dum successe per annum non simul Missas celebrandas esse, dispositum.

Quandiu possit Sacerdos differre in certis solutionem Missarum, diximus supra c. 1. §. 9. n. 9.

§. IV. De hora, qua Capellanus celebraverit ubi.

De Canonico celebrante hora Officij.

DE hora qua celebrari potest, supra lib. 1. cap. 4. §. 4. disputavimus, hic autem sermo est de ra, ad quam Sacerdos se obligavit ex pacto, & pactum servandum esse, darique parvitatem minus ab hora decreta discedatur, patet ex his universalibus; sicuti quodnam peccatum sit, pactum non fervetur, colligitur ex modo dicto n. 3. Illud ergo huc tanquam in apposito loco dum reduco, An Sacerdos Cononicus distinet Officij lucretur, si ea hora, qua Officium in recitetur, Missam celebret;

2. Communis, & vera opinio est, præcisè Pontificis, v. l. legitimæ consuetudinis, non habere Bon. de Euch. d. 4. q. ult. p. 7. §. 5. n. 7. Ratio, quod est, nec censetur esse præſens in Choro, qui in Ecclesia celebrat. Distributiones vero dantur ibi, dentibus in Choro, exclusa, ut habet Trident. c. 12. de ref. qualibet Canonicorum remissio.

3. Per hoc autem non tollitur, quin obnoxietur Ecclesiæ, v. g. ob defectum celebrantium, vel Chori possit disponere, ut Canonici tempore Missam in Ecclesia sua Collegiata celebret. Ita ibid. n. 7. tunc enim merito lucrabitur distributionem quia, accedente legitima Superioris dispositione, liter indicatur Canonici non abesse.

§. V. Pro quo sit prius celebrandum quando per aliquem simul debet?

1. DAT tibi elemosynam manualemente Petrus pro decem Missis, dat Paulus item similem elemosynam alius decem, nec alterutri anterioritatem promittitur, enim non est dubium promissioni tibi standum esse pro quo prius satisfacias, pro Petro, an pro Paulo?

Respondeo pro quo velis. Ratio est, quia cum dictis cap. 1. §. 9. n. 4. habeas latitudinem duorum, vel trium mensium, in quibus satisfacere vales, potes quævis eris intra idem tempus anteferre.

2. At quis æquius præferatur? Respondeo, certe prior petit iuxta Reg. juris, Quæ prior est tempore, est iure, nisi propter aliquam circumstantiam contrarium persuaderet.

Aliqui censuerunt æquum esse, ut alternatim modi onera satisfacerent, ita scilicet ut uno die celebraret pro uno, altero die pro altero, & sic vicissim ut nem usque, quod certe est probabile. Ita Fraxin. de Obl. sect. 4. concl. 4. §. 5. n. 2. referens Bonac. aliosque.

Petes: in hoc casu ritène satisfaceret Sacerdos celebraret viginti Missas in communi simul pro Petro, & Paulo, qua ratione in singulis Missis diminutio factus obveniret uni, & dimidium alteri? Respondeo, non aprobatem propter varias rationes, quæ apud Fraxin. ibid. n. 1. sed maxime propter voluntatem petentium, qui dum petunt à te tot Missas, cum fructu separationem, tum communionem cum aliis carere videntur.

Quisnam æquius præferatur, si quando Ecclesiæ plures pluribus Missas debet, & non potest omnes celebrare, dicam infra cap. 5. n. 4.

§. VI. De dispensatione quoad tempus: remissio.

1. CIRCA hoc. Dico eundem Superiorem potestatem in locis, nam propterea recolere, quæ dicta sunt supra cap. 2. §. 2.